

Важливими складовими державної політики є створення стимулів для бізнесу, зокрема надання податкових і фінансових переваг для підприємств, що дотримуються високих стандартів доброчесності, а також сертифікація підприємств за міжнародними стандартами комплаєнсу (ISO 37001 – система управління антикорупцією). Не менш важлива роль відводиться освітнім та просвітницьким заходам, що сприяють поширенню принципів корпоративної доброчесності та покликані підвищити обізнаність підприємців щодо комплаєнсу через державні й недержавні навчальні програми.

Таким чином, комплексний підхід державної політики створює сприятливі умови для підвищення стійкості та конкурентоспроможності бізнесу, формуючи засади довгострокового економічного розвитку України.

Дотримання принципів комплаєнсу та доброчесності є передумовою для імплементації міжнародних стандартів сталого розвитку, зокрема ESG. Водночас впровадження ESG супроводжується викликами, такими як високі витрати на трансформацію бізнес-моделей, низька обізнаність підприємців щодо переваг сталого розвитку, відсутність єдиних стандартів оцінки.

Формування комплаєнс-культури в Україні сприяє не лише підвищенню прозорості та економічної безпеки, а й створює фундамент для інтеграції українського бізнесу у європейський економічний простір, що передбачає відповідність принципам ESG.

Список використаних джерел

1. Антикорупційна стратегія на 2021-2025 рр.
URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antykoruptsiyna-strategiya-na-2021-2025-rr.pdf>
2. Комплаєнс: основні принципи та значення у бізнесі. *Integrity. vision* від 9.09.2024 р. URL: <https://integrity.com.ua/komplayens-osnovni-pryncypy-ta-znachennya/>.
3. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. № 220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#Text>.

Смертюк Світлана Вікторівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

БАНКРУТСТВО ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Зростання фінансових зобов'язань фізичних осіб у сучасному суспільстві досить часто призводить до неспроможності виконання боргових зобов'язань. На сьогоднішній день дана проблема є дуже розповсюджена, тому з'явилася потреба створення відповідного законодавчого акту. Важливим кроком у врегулюванні питань щодо банкрутства в Україні стало

прийняття Кодексу з процедур банкрутства. Цей Кодекс встановлює умови та порядок відновлення платоспроможності боржника – юридичної особи або визнання його банкрутом з метою задоволення вимог кредиторів, а також відновлення платоспроможності фізичної особи [5].

Проблеми платоспроможності та банкрутства стали темою дослідження для багатьох науковців та дослідників. Зокрема, свою думку щодо даного питання висловив І. Черногоренко, де пояснив, що банкрутство юридичної особи спричинене суто економічними чинниками, тоді як банкрутство фізичної особи спричинене як економічними чинниками, так і гуманітарною емпатією – спробою держави захистити конкретну фізичну особу від фінансової трагедії [3].

Проаналізувавши різноманітні статті ми бачимо, що на платоспроможність фізичних осіб впливають різні фактори, а саме:

1. Економічні кризи: Втрата роботи, зростання інфляції, зменшення доходів. Це одна з найпоширеніших причин банкрутства. Все це може різко знизити можливість виконання фінансових зобов'язань;

2. Низька фінансова грамотність: Необізнаність у даній сфері, а отже, відсутність навичок управління бюджетом, що в свою чергу також впливає на платоспроможність;

3. Кредитна залежність: Наприклад, високий рівень кредитування населення.

Це лише декілька основних факторів, щодо причин банкрутства.

Отже, тоді які наслідки банкрутства можуть бути для фізичної особи? Думку щодо цього, висловило багато дослідників, зокрема, було сказано, що по-перше, це внесення особи в реєстр недобросовісних кредиторів, по-друге, неможливість відкриття власного бізнесу протягом 3-5 років, по-третє, неможливість найму на окремі посади, що передбачають певний рівень матеріальної відповідальності [4].

Також варто додати наступне: при винесенні ухвали про завершення процедури погашення боргу боржника та закриття провадження у справі про банкрутство господарський суд приймає рішення про звільнення боржника – фізичної особи від боргів. Фізична особа не звільняється від подальшого виконання вимог кредиторів після завершення судового провадження у справі про банкрутство та зобов'язання повернути заборгованість, а саме: відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншими ушкодженнями здоров'я або смертю фізичної особи; сплата аліментів; виконання інших вимог, нерозривно пов'язаних з особистістю особи [2, с. 95].

Тобто, таким чином, проаналізувавши вищевказану інформацію щодо банкрутства фізичних осіб, ми бачимо, що насправді це є дуже поширена проблема. Станом на середину 2023 року українці взяли у банків кредитів на суму 223,54 млрд грн. Причому близько 30% із них належать до категорії NPL – боргів, повернення за якими мало ймовірне. Якщо додати сюди прострочення платежів за мікропозиками, комунальними послугами, аліментами та іншими заборгованостями – виходить гігантська сума [1].

Отже, можемо зробити висновок, що проблема банкрутства фізичних осіб у сучасному суспільстві є дуже актуальною, адже наразі економічна нестабільність дуже розповсюджена. Зростання фінансових зобов'язань громадян часто призводить до їх неспроможності виконувати свої боргові зобов'язання.

Важливим кроком для врегулювання даної проблеми було прийняття Кодексу з процедур банкрутства України. Це допомогло хоча б трішки налагодити дане питання.

Наслідки банкрутства є досить серйозними, адже, окрім, обмежень у професійній діяльності разом з тим, існують зобов'язання, від яких фізична особа не може бути звільнена, наприклад, відшкодування шкоди. Тому, дуже важливо продовжити розробляти різноманітні стратегії щодо подолання банкрутства, тому що, це дозволить не лише зменшити соціальну напругу, але й підвищити економіку в цілому.

Список використаних джерел

1. Банкрутство фізичних осіб: почати нове життя без кредитів - консультація адвоката по кредитах в Києві. *Адвокати Masser в Києві*. URL: <https://masser-law.com/kredyty-ta-ipoteka/bankrutstvo-fizychnykh-osib>.
2. Битківська А. В. Процедури банкрутства та їх наслідки для підприємств: порівняльний аспект. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2015. № 2. С. 92-99.
3. Економічна правда. Банкрутство фізичної особи: кому вигідно?. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/11/12/642449>.
4. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. Збірка наукових статей; за загальною ред. С. В. Жукова. К.: Алерта, 2019. 216 с.
5. Кодекс України з процедур банкрутства : Кодекс України від 18.10.2018 № 2597-VIII : станом на 21 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.

Соловей Вероніка Валеріївна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

РЕАЛІЗАЦІЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Забезпечення реалізації доброчесності є ключовим елементом для підтримки стабільності та ефективності функціонування державних і суспільних структур. Повномасштабне вторгнення зі збоку Росії спричинило значні виклики для суспільного життя українців, зокрема послаблення